Мамлекеттик казына облигацияларынын рыногу

(2015-жылдын март айы)

1-график. МКО сунушунун жана суроо-талабынын көлөмүнүн жана кирешелүүлүгүнүн динамикасы

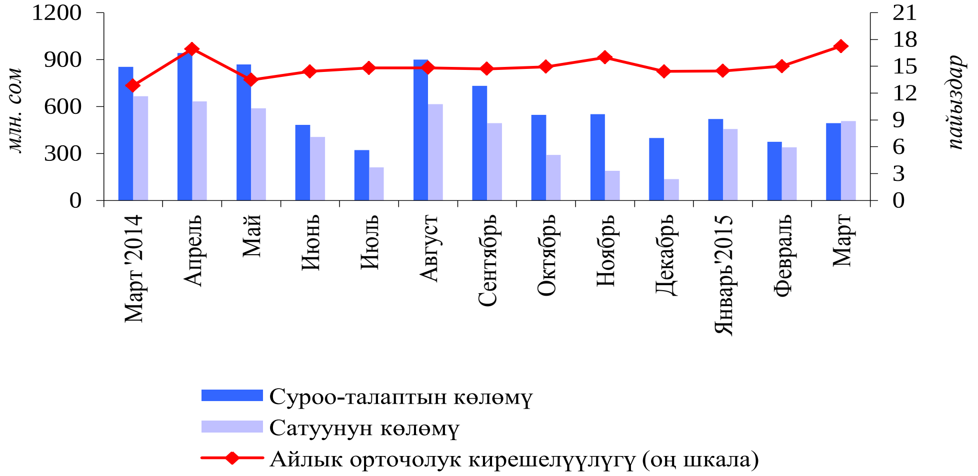

Карооо алынып жаткан мезгил ичинде биринчилик рынокто Финансы министрлигинин казына облигацияларын жайгаштыруу боюнча үч аукцион жана бир кошумча жайгаштыруу өткөрүлгөн. Мамлекеттик казына облигацияларынын (мындан ары - МКО) жарыяланган эмиссиясынын жалпы көлөмү өткөн айдын көрсөткүчүнө салыштырмалуу 75,9 пайызга көбөйүү менен 598,0 млн сомду түзгөн. Суроо-талап көлөмү 494,0 млн сомду түзгөн (+31,6 пайыз). Карооо алынып жаткан мезгил ичинде Финансы министрлиги тарабынан 2 жылдык МКО сунушталып, ошондой эле 3 жылдык МКО кайрадан сатылып башталган. Мында, 2 жылдык МКОнун сатылышы 30,6 пайызга, 444,0 млн сомго чейин көбөйгөн, бул коммерциялык банктар жана инвестициялык инвесторлор тарабынан жигердүүлүктүн бир аз көбөйүшүнөн улам жүргөн. 3 жылдык МКОнун сатылышы 62,5 млн сомду түзгөн. Натыйжада, канааттандыраарлык суроо-талаптын деңгээли 8,3 п.п. төмөндөп, 82,3 пайызды түзгөн.

Карооо алынып жаткан мезгил ичинде МКОнун бардык түрлөрү боюнча орточо айлык кирешелүүлүктүн жалпы көрсөткүчү 3 айлык баалуу кагаздарды сатуудан улам, ай ичинде 2,2 п.п. көбөйүү менен 17,2 пайыз өлчөмүндө түптөлгөн. 2 айлык баалуу кагаздардын кирешелүүлүгү март айында 15,2 пайызды (+0,1 п.п.), 3 жылдык – 17,4 пайызды түзгөн.

2-график. МКО сунушунун жана суроо-талабынын көлөмүнүн жана кирешелүүлүгүнүн динамикасы

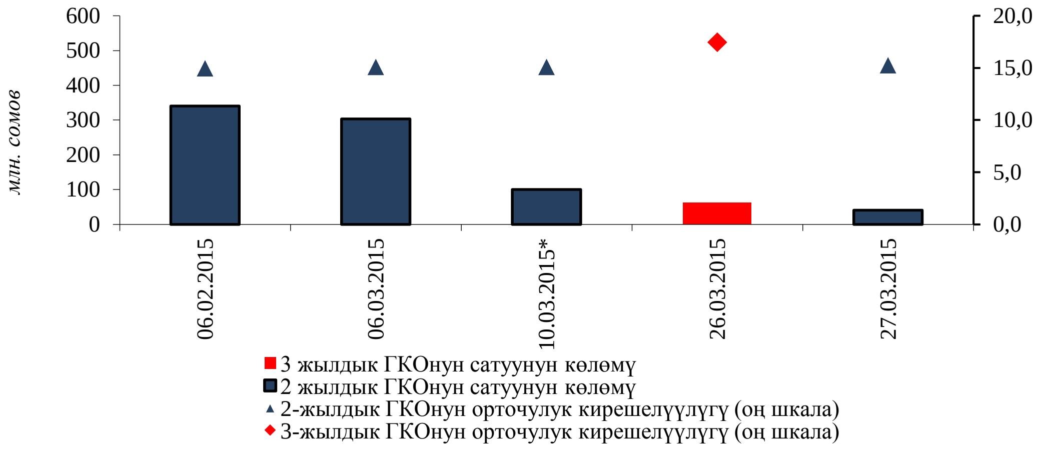

Жүгүртүүдөгү МКОнун көлөмү жыл башынан бери 8,1 млрд сомго чейин (+13,2 пайызга) көбөйгөн. Мында, негизги ээлик кылуучулардын-институционалдык инвесторлордун үлүшүн 54,2 пайызга чейин(+2,1 п.п.) арттыруу тенденциясы улантылган. Коммерциялык банктардын салыштырма салмагы тескерисинче 2,1 п.п. төмөндөп, 45,7 пайыз өлчөмүндө түптөлгөн. Юридикалык жактардын-резиденттердинт салыштырма салмагы мурдагыдай эле 0,1 пайыз деңгээлинде сакталган. Жеке адамдардын-резиденттердин салыштырма салмагы МКО портфелинин бир аз көбөйүшүнөн улам анча деле мааниге ээ болгон эмес.

Ай жыйынтыгы боюнча МКОнун биринчилик рыногунда концентрациялануу индекси[1] 0,33 түзгөн, бул концентрациялануунун жогорку деңгээлин көрсөтүп, рынокто бирдей үлүшкө ээ үч инвесторлордун катышкандыгына дал келет.

Кароого алынып жаткан мезгил ичинде экинчилик рынокто МКО менен операциялар ишке ашырылган эмес.

1-таблица. МКО кармоочулардын коминалдык нарк боюнча түзүмү

миң.сом

Датасы	Бардыгы болуп	Анын ичинде									
		Комм. банктар		Институт. инвестор		Резидент жеке жактар		Резидент юридик. жактар		Резидент эмес юридик. жактар	
		Сумма	Салыш. салмак	Сумма	Салыш. салмак	Сумма	Салыш. салмак	Сумма	Салыш. салмак	Сумма	Салыш. салмак
01.04.2014	5 916 280,0	3 073 612,1	52,0%	2 836 967,9	48,0%	0,0	0,0%	5 700,0	0,1%	0,0	0,0%
01.05.2014	6 404 580,0	2 939 877,8	45,9%	3 459 002,2	54,0%	0,0	0,0%	5 700,0	0,1%	0,0	0,0%
01.06.2014	6 826 480,0	3 161 885,4	46,3%	3 658 894,6	53,6%	0,0	0,0%	5 700,0	0,1%	0,0	0,0%
01.07.2014	7 081 360,0	3 195 535,4	45,1%	3 880 124,6	54,8%	0,0	0,0%	5 700,0	0,1%	0,0	0,0%
01.08.2014	7 071 350,0	3 275 785,4	46,3%	3 788 864,6	53,6%	0,0	0,0%	6 700,0	0,1%	0,0	0,0%
01.09.2014	6 994 600,0	3 084 681,3	44,1%	3 903 218,7	55,8%	0,0	0,0%	6 700,0	0,1%	0,0	0,0%
01.10.2014	7 208 100,0	3 318 252,5	46,0%	3 883 147,5	53,9%	0,0	0,0%	6 700,0	0,1%	0,0	0,0%
01.11.2014	7 229 000,0	3 368 300,4	46,6%	3 853 999,6	53,3%	0,0	0,0%	6 700,0	0,1%	0,0	0,0%
01.12.2014	7 218 400,0	3 390 223,4	47,0%	3 821 476,6	52,9%	0,0	0,0%	6 700,0	0,1%	0,0	0,0%
01.01.2015	7 156 300,0	3 420 223,4	47,8%	3 729 376,6	52,1%	0,0	0,0%	6 700,0	0,1%	0,0	0,0%
01.02.2015	7 493 150,0	3 523 928,0	47,0%	3 902 472,0	52,1%	50,0	0,0%	6 700,0	0,1%	60 000,0	0,8%
01.03.2015	7 717 100,0	3 601 628,0	46,7%	4 108 772,0	53,2%	0,0	0,0%	6 700,0	0,1%	0,0	0,0%
01.04.2015	8 103 650,0	3 706 678,3	45,7%	4 390 221,7	54,2%	50,0	0,0%	6 700,0	0,1%	0,0	0,0%

[1] Бул индекс банк портфелиндеги баалуу кагаздардын концентрациялануу деңгээлин көрсөтөт. Концентрациялануу индекси Херфиндаль-Хиршмандын методикасы боюнча эсептелинет жана жалпы көлөмдө көрсөткүчтүн салыштырма салмагынын квадраттарынын суммасын түшүндүрөт. Индекстин мүмкүн болуучу маанилери 0дөн 1ге чейинки маанини камтыйт. Индекстин 0,10 кем эмес мааниси концентрациялануунун төмөн деңгээлине; 0,10дон 0,18ге чейин – концентрациялануунун орточо деңгээлине; 0,18ден жогору – концентрациялануунун жогорку деңгээлине ылайык келет. Мисалга алсак, 0,50гө барабар концентрациялануу индекси рынокто бирдей үлүшкө эки катышуучунун; ал эми 0,30 – үч катышуучунун ж.б. катышуусуна эквиваленттүү.